PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS
DĖL PRITARIMO PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS NARKOTIKŲ KONTROLĖS KOMISIJOS 2018 METŲ VEIKLOS ATASKAITAI

2019 m. gegužės 30 d. Nr. T-132
Pakruojis

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 4 dalimi, Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2013 m. kovo 21 d. sprendimu Nr. T-75 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės narkotikų kontrolės komisijos nuostatų patvirtinimo“ patvirtintų Pakruojo rajono savivaldybės narkotikų kontrolės komisijos nuostatų 13 punktu, Pakruojo rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

Pritarti Pakruojo rajono savivaldybės narkotikų kontrolės komisijos 2018 metų veiklos ataskaitai (pridedama).

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Savivaldybės meras Saulius Margis

PRITARTA
Pakruojo rajono savivaldybės tarybos
2019 m. gegužės 30 d. sprendimu Nr. T-132

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS NARKOTIKŲ KONTROLĖS KOMISIJOS 2018 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Pakruojo rajono savivaldybės narkotikų kontrolė komisija (toliau – Komisija) buvo sudaryta iš 13 savivaldybės ir valstybės institucijų bei įstaigų atstovų (2016 m. birželio 30 d. Pakruojo rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T-215 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės narkotikų kontrolės komisijos sudarymo“, 2016 m. rugsėjo 29 d. Pakruojo rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T-273 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 30 d. sprendimo Nr. T-215 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės narkotikų kontrolės komisijos sudarymo“ pakeitimo“ ir 2018 m. gegužės 31 d. Pakruojo rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T-159 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 30 d. sprendimo Nr. T-215 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės narkotikų kontrolės komisijos sudarymo“ pakeitimo“). Komisiją sudarė įvairių sričių atstovai: Pakruojo rajono savivaldybės, administracijos, Socialinės rūpybos, Švietimo skyrių, Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Pakruojo rajono policijos komisariato (toliau – Policijos komisariatas), Pakruojo rajono pirminės sveikatos priežiūros centro, Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro, Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro, Lietuvos probacijos tarnybos Šiaulių regiono skyriaus Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje (toliau – Probacijos skyrius) ir Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Šiaulių departamento Pakruojo skyriaus. Komisijos uždavinys – vykdant valstybės narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos politiką, koordinuoti narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos veiksmus savivaldybės teritorijoje.

2018 m. Komisija svarbiems ir aktualiems klausimams spręsti organizavo 2 posėdžius ir 2 diskusijas, aptarė 2018 m. Narkotikų kontrolės komisijos veiklos plano priemones, bendradarbiavo su savivaldybės gydytoju rengiant Pakruojo rajono savivaldybės priklausomybę sukeliančių medžiagų (narkotikų, alkoholio, tabako ir kitų) vartojimo mažinimo ir prevencijos 2018–2020 metų programą bei Pakruojo rajono savivaldybės priklausomybę sukeliančių medžiagų (narkotikų, alkoholio, tabako ir kitų) vartojimo mažinimo ir prevencijos 2018–2020 metų programos įgyvendinimo 2018 metų priemonių planą. Apžvelgė Narkotikų ir alkoholio kontrolės departamento naujienas ir informaciją apie narkotikų naudojimą ir platinimą savivaldybėje, susipažino su rajono Priklausomybių konsultacinio punkto ir Probacijos skyriaus vykdoma veikla bei metodais, kurie padeda spręsti žalingų įpročių ir priklausomybių turinčių asmenų problemas. Susipažino su savivaldybės sveikatos priežiūros įstaigų teikiamomis paslaugomis ir pagalba priklausomybių turintiems savivaldybės gyventojams, su Visuomenės sveikatos biuro vykdytomis prevencinėmis priemonėmis, su įstatymais dėl nerūkymo zonų draudimo bei aptarė naujų nerūkymo zonų nustatymo galimybes savivaldybėje. Diskutuota apie efektyvesnes visuomenės informavimo galimybes, bendradarbiauta organizuojant prevencinius renginius bei juose dalyvauta.

Įgyvendinant Pakruojo rajono savivaldybės narkotikų kontrolės komisijos 2017–2019 m. veiklos planą, 2018 m. įvykdyta:

Eil. Nr.	Plano priemonės	Įgyvendinimas
1.	Rinkti, kaupti ir analizuoti informaciją, susijusią su narkotinių ir psichotropinių medžiagų įsigijimu, laikymu, prekyba, gaminimu, prevencija,	Rinkta, kaupta ir analizuota informacija, susijusi su narkotinių, psichotropinių ir kitų psichiką veikiančių medžiagų įsigijimu, laikymu, prekyba, gaminimu ir prevencija. Policijos komisariato duomenimis 2018 m. pradėti 9 ikiteisminiai tyrimai dėl nusikalstamų veikų, susijusių su narkotinėmis-psichotropinėmis medžiagomis. Šiose bylose nagrinėta 13 nusikalstamų veikų. Per 2018 m. patraukti

	gydymu, reabilitacija ir kt.	administracinėn atsakomybėn 35 asmenys už narkotinių-psichotropinių medžiagų vartojimą be gydytojo paskyrimo. Policijos komisariato duomenimis per 2018 m. nustatyti administraciniai nusižengimai pagal LR administracinių nusižengimų kodeksą: 71 straipsnis. Narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimas be gydytojo paskyrimo - 35 atvejai; 76 straipsnis. Alkoholinių gėrimų nupirkimas ar kitoks perdavimas jaunesniems negu dvidešimt metų asmenims - 34 atvejai; 77 straipsnis. Tabako gaminių nupirkimas ar kitoks perdavimas nepilnamečiams - 1 atvejis; 340 straipsnis. Neteisėtas opijinių aguonų, kanapių ar kokamedžių auginimas - 0 atvejų; 484 straipsnis. Alkoholinių gėrimų gėrimas viešosiose vietose arba neblaivaus asmens pasirodymas viešosiose vietose - 452 atvejai; 485 straipsnis. Alkoholinių gėrimų vartojimas ar turėjimas, kai tai daro jaunesni negu dvidešimt metų asmenys - 123 atvejai; 492 straipsnis. Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatyme nustatytas tabako gaminių ar susijusių gaminių vartojimo ar jų turėjimo ribojimo pažeidimas - 5 atvejai. Policijos komisariato pareigūnai nuolat rinko, kaupė ir analizavo informaciją, susijusią su narkotinėmis-psichotropinėmis medžiagomis. Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras 2018 m. vykdė stebėseną dėl narkotinių ir psichotropinių medžiagų prevencijos, nuolat rinko ir fiksavo duomenis apie tokius atvejus rajone. Atitinkamai pagal esamą situaciją buvo ir reaguojama. 2018 m. pabaigoje ugdymo įstaigose vykdyta akcija dėl psichotropinių medžiagų vartojimo prevencijos ir stebėta bei kalbėta su mokyklų bendruomenėmis apie atvejus, susijusius su narkotinių medžiagų vartojimu. Savivaldybės gydytojas surinko ir pateikė apibendrintą informaciją anketinėje apklausoje „Savivaldybių apklausa apie alkoholio ir tabako priežiūros priemonių įgyvendinimą“. 2018 m. birželio 8 d. užpildyta anketa pateikta Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui. 2018 m. atliktas Jaunimo problematikos tyrimas, parengta ataskaita, išvados ir rekomendacijos. Tyrimo populiaciją sudarė jaunuoliai nuo 14 iki 29 metų, tyrimo metu gyvenantys, besimokantys ar dirbantys Pakruojo rajono savivaldybės teritorijoje. Apklausti 337 tiriamieji. Tyrimo tikslas – ištirti jaunimo problemas pagal nustatytus rodiklius šiose jaunimo politikos įgyvendinimo srityse: • mokymasis ir studijos (švietimas, mokymas, mokslas, studijos

		ir ugdymas); • darbas (darbas ir užimtumas); • laisvalaikis (laisvalaikis, poilsis, kūryba ir kultūra); • gyvenimo sąlygos (ap(si)rūpinimas būstu); • dalyvavimas (pilietiškumas, neformalus ugdymas); • fizinė ir psichologinė savijauta (sveikatos apsauga); • įpročiai ir gyvenimo būdas (sveikatingumas, kūno kultūra ir sportas); • šeima, draugai, kaimynystė (socialinė apsauga); • jaunimo probleminio / rizikingo elgesio apraiškos. Tiriant žalingus įpročius, rezultatai rodė nedidelę jaunimo priklausomybės nuo alkoholio riziką, tačiau alkoholio vartojimas yra dažniausiai pasitaikantis žalingas įprotis jaunuolių tarpe, net 52 procentai apklaustųjų per pastaruosius 6 mėnesius yra bent kartą arba kelis ir daugiau kartų vartoję alkoholio. Dažniausiai pasitaikanti alkoholio vartojimo priežastis yra noras atsipalaiduoti. 15 procentų tyrimo dalyvių teigė bandę narkotikų arba norėtų jų pabandyti, tačiau trijų ketvirtadalių (72 proc.) respondentų požiūris į narkotines medžiagas yra neigiamas. Daugiau kaip pusė (67 procentai) apklaustųjų niekada nerūkė, o 9 procentai yra metę rūkyti. Kiti žalingi įpročiai, tokie kaip lošimai, raminamųjų vaistų vartojimas, taip pat nėra plačiai paplitę tarp jaunimo. Siekiant gerinti situaciją ir mažinti jaunimo žalingų įpročių paplitimą rekomenduojama populiarinti sveiką gyvenseną, vykdyti periodinius lėtinių neinfekcinių ligų rizikos veiksnių (alkoholio, tabako, narkotikų vartojimo ir kt.) paplitimo nustatymo tyrimus / apklausas savivaldybės švietimo įstaigose. Į tyrimų / apklausų vykdymą įtraukti švietimo įstaigų sveikatos priežiūros specialistus, psichologus, socialinius pedagogus, mokinių savivaldą. Pagal tyrimų / apklausų rezultatus planuoti ir vykdyti prevencines veiklas švietimo įstaigose. Narkotikų kontrolės komisija analizavo narkotikų naudojimo ir platinimo savivaldybėje situaciją, aptarė priklausomybių konsultacijų punkto veiklos efektyvumą ir domėjosi naujomis prevencinėmis programomis.
2.	Rengti psichoaktyvių medžiagų kontrolės ir prevencijos aktualijas aptariančius posėdžius.	Suorganizuoti 2 komisijos posėdžiai ir 2 diskusijos. Bendradarbiauta ir dalintasi aktualia informacija el. paštu.
3.	Rengti psichoaktyvių medžiagų vartojimo, prevencijos ir sveikos gyvensenos propagavimo projektus	Parengta „Pakruojo rajono savivaldybės priklausomybę sukeliančių medžiagų (narkotikų, alkoholio, tabako ir kitų) vartojimo mažinimo ir prevencijos 2018–2020 metų programa“ ir „Pakruojo rajono savivaldybės priklausomybę sukeliančių medžiagų (narkotikų, alkoholio, tabako ir kitų) vartojimo mažinimo ir prevencijos 2018–2020 metų programos įgyvendinimo 2018 metų priemonių planas“ (Pakruojo rajono savivaldybės tarybos sprendimas 2018 m. kovo 29 d. Nr. T-78). Adresas:

		https://eseimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/148122c0364911e884a38848fe3ec9e2?positionInSearchResults=25&searchModelUUID=295e457d-83bf-4d4d-ae29-2481bace589f. Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras 2018 m. įgyvendino šešis sveikatinimo projektus: Įgyvendintas projektas „Pilates mankštos“, finansuotas iš Kūno kultūros ir sporto rėmimo fondo lėšų. Projekto vykdymo pradžia — 2018 m. gegužės 1 d., pabaiga — 2018 m. gruodžio 31 d. Pagrindinis projekto tikslas – skatinti visų amžiaus grupių asmenų sveikatingumą, fizinį aktyvumą ir žmonių švietimą sveikatos ir mankštos klausimais atliekant Pilateso mankštos praktinius užsiėmimus. Projektas sulaukė ypatingo dėmesio ir susidomėjimo. Moterys du kartus per savaitę turėjo galimybę nemokamai sportuoti, užsiimti sveikatinimo veikla. Iš viso dalyvių skaičius – 1242, suorganizuoti 28 užsiėmimai. Įgyvendinta viena efektyviausių priemonių — savižudybių prevencijos ir intervencijos mokymai „Šviesesnis rytojus. Pamatyk ir padėk“. Projektas pradėtas įgyvendinti 2017 m. lapkričio mėn. ir tęsėsi iki 2018 m. lapkričio mėn. Finansuotas iš Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo. Suorganizuota 12 mokymų, dalyvių skaičius – 360. Pakruojo rajono savivaldybė patenka į 15-os savivaldybių grupę, kuriose mirčių dėl savižudybių skaičius yra didelis. Siekiant sumažinti savižudybių skaičių buvo pradėta nuo bendruomenės narių mokymų atpažinti žmogų, turintį savižudiškų minčių, aiškinta, kokių veiksmų imtis atpažinus. Atsižvelgiant į mokslininkų išvadas, siekiant stiprinti Pakruojo rajono bendruomenės gebėjimus savižudybių prevencijos srityje, buvo pasirinktos „LivingWorks“ organizacijos, užsiimančios savižudybių prevencijos mokymais ir visuomenės šveitimu, aukščiausius tarptautinius standartus atitinkančios savižudybių prevencijos mokymų programos „ASIST“ ir „SafeTALK“. Projektas buvo finansuotas iš Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo. Dvi priemonės buvo vykdomos iš Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų: Suorganizuotos paskaitos „Atsakinga ir saugi lytinė elgsena“, dalyvių skaičius – 231. Įgyvendintas projektas „Narkotinių ir psichotropinių medžiagų tyrimas mokyklose, vartojimo prevencijos tikslais“. Bendradarbiaujant su Policijos komisariatu atlikti tyrimai rajono mokyklose „Narkotinių ir psichotropinių medžiagų prevencinis tyrimas mokyklose“. Projekte dalyvavo mokyklinio amžiaus vaikai iš viso rajono mokymo įstaigų. Tikslas – ugdyti sveiką gyvenseną, suteikiant žinių apie priklausomybių, ligų žalą organizmui, apie narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo pasekmes bei problemų sprendimo būdus. 2018 metų birželio mėnesį pradėtas įgyvendinti projektas

		„Sveikos gyvensenos skatinimas Pakruojo rajone“ (Nr. 08.4.2-ESFA-R-630), kuris finansuojamas iš Europos sąjungos struktūrinių fondų lėšų. Projekto vykdymo laikas yra 3 metai (iki 2021 metų). Projekto veiklose iki 2019 metų sausio 1 d. jau dalyvavo virš 400 dalyvių. Organizuoti įvairūs mokymai: ,,Diabeto mokykla - žinių sklaida“, „Bendras kraujo apytakos sutrikimas ir aterosklerozinіai pakitimai kraujagyslių sistemoje“, ,,Natūrali medicina ir galimybės, vaistažolių nauda mūsų sveikatai“, „Individualios ir grupinės konsultacijos su psichologu - psichoterapeutu“, „Cukrinio diabeto valdymas ir galimybės“, ,,Bendros mitybos rekomendacijos. Svorio įtaka sveikatai“, ,,Rizikos veiksniai širdies darbui. Pagalba ištikus miokardo infarktui“. Organizuoti susitikimai su mitybos specialiste – Vaida Kurpiene. Suorganizuoti aerobikos užsiėmimai Klovainiuose, Rozalime ir Pakruojyje. Viena iš populiariausių projekto veiklų – išvykos į baseiną su sveikatinimo užsiėmimais suaugusiems. Taip pat iš šio projekto finansuota veikla — jaunimo organizacijų sąskrydis „Vienykimės per sportą“, dalyvių skaičius - 200. Organizuoti ir praktiniai „Zumbos“ užsiėmimai, 7 prevencinės paskaitos-diskusijos „Psichoaktyvių medžiagų vartojimo pasekmės, atsakomybė“, 4 susitikimai su „Žemynos“ pagrindinės mokyklos mokiniais tema „Žalingi įpročiai“. Organizuotas paskaitų ciklas „Moters sveikatingumo programa“, įvyko 4 susitikimai, dalyvių skaičius – 71.
4.	Įgyvendinti mokyklose Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programas	2018 m. VšĮ Pakruojo vaikų ir jaunimo klubas prie Pakruojo rajono policijos komisariato įgyvendino vaikų ir jaunimo nusikalstamumo mažinimo programą, kuriai įgyvendinti skirta 4000 Eur savivaldybės biudžeto lėšų. Narkotikų kontrolės komisijos nariai bendradarbiavo įgyvendinant prevencinius renginius ir dalyvavo juose. Suorganizuoti įvairūs prevenciniai, pilietiškumą skatinantys renginiai: klubo nariai prisidėjo prie sausio 13-osios, vasario 16-osios pilietinių akcijų, savanoriavo kasmetinėje pavasarinėje ir rudeninėje „Maisto banko“ akcijose, dalyvavo saugaus eismo akcijose, prisidėjo organizuojant teisinių žinių konkursą „Temidė“, organizavo ekskursiją į Lietuvos policijos mokyklą, dalyvavo akcijoje „Darom 2018“, minėjo Pasaulinę dieną be tabako, dalyvavo vasaros sezono atidaryme Petrašiūnų maudykloje, jaunimo organizacijų sąskrydyje „Vienykimės per sportą“, pristatė prevencines priemones jaunimui Oninių šventės metu Klovainiuose, Rimkūnų kaimo bendruomenės vasaros palydėtuvių šventėje, organizavo ekskursiją į Anykščius, dalyvavo renginyje „Idėja jaunimui“, Pakruojo šventės renginiuose (jaunimo organizacijų mugėje / erdvėje „Eenerdžaizeris“, eisenoje), siekiant užtikrinti eismo dalyvių saugumą keliuose ir viešąją tvarką, budėjo prie pėsčiųjų perėjų, eismo dalyviams dalino saugaus elgesio kelyje atmintines, padėjo policijos pareigūnams užtikrinti viešą tvarką ir saugumą ralyje „Aplink Lietuvą 2018“, dalyvavo išvykoje į Klaipėdą, kartu su bendruomenės pareigūne dalyvavo susitikimuose su jaunimu ugdymo įstaigose (priminė saugaus elgesio kelyje taisykles ir demonstravo kaip teisingai nešioti

		atšvaitus ir juos dovanojo), susitikime su Triškonių kaimo bendruomene priminė eismo taisykles bei palydėjo dviratininkų koloną aplink kaimą. Klubo nariai padėjo užtikrinti viešąją tvarką Pakruojo fontano atidarymo šventėje, suorganizavo vakaronę, prisidėjo organizuojant ir dalyvavo jaunimo prevenciniame sporto renginyje „Bendraukime ir bendradarbiaukime“, suorganizuota kalėdinė popietė, kurioje pristatyta policijos klubo veikla, įteiktos padėkos aktyviausiems nariams. Programos veiklose dalyvavo VšĮ Pakruojo vaikų ir jaunimo klubo prie Pakruojo rajono policijos komisariato nariai, moksleiviai ir mažiau galimybių turintis jaunimas. Probacijos skyrius, vykdydamas administracinių nusižengimų ir nusikalstamų veikų jaunimo tarpe prevenciją ir užkardymą, inicijavo 5 priežiūroje esančių nepilnamečių dalyvavimą 2018 m. rugpjūčio 11 d. Pakruojo rajono vaikams ir jaunimui skirtoje pažintinėje išvykoje į Anykščius. Išvykoje dalyvavęs jaunimas turiningai praleido laisvalaikį, susipažino su kitais bendraamžiais, buvo motyvuojami aktyviai dalyvauti ir kituose jaunimui skirtuose renginiuose. 2018 m. lapkričio 30 d. Policijos komisariatas organizavo kasmetinį prevencinį sporto renginį Pakruojo rajono ugdymo įstaigų 8-10 klasių moksleiviams „Bendraukim ir bendradarbiaukim 2018“. Renginio formatas - organizuotos orientacinės varžybos pėsčiomis po Pakruojo miestą. Startas ir finišas – Pakruojo Juozo Pakalnio muzikos mokyklos Pakruojo atviro jaunimo centro patalpose. Šio renginio pagrindinis tikslas - tarpinstitucinio bendradarbiavimo stiprinimas, bendroji smurtinio elgesio, psichoaktyvių medžiagų vartojimo ir saugaus eismo prevencija suteikiant vaikams ir jaunimui galimybę turiningai ir prasmingai praleisti laiką, praplečiant jų turimas žinias, apie teisėsaugą, sukuriat palankią terpę saviraiškai, gebėjimų demonstravimui, bendravimui. Šiame renginyje dalyvavo 4 priežiūroje esantys nepilnamečiai bei abu pareigūnai. Probacijos skyriuje įgyvendinamas mediacijos procesas. Pagrindinė mediacijos paskirtis yra padėti šalims išspręsti ginčą taikiai, šiam tikslui pasitelkiant tarpininką – mediatorių. Taigi, mediacijos skiriamasis bruožas yra tas, kad nors trečioji šalis – mediatorius – ir dalyvauja sprendžiant tarp šalių kilusį ginčą, tačiau kitaip negu teisme ar arbitraže nepriima sprendimo, privalomo vykdyti ginčo šalims, sprendimą priima pačios šalys. Į šį procesą buvo nukreipti 2 nepilnamečiai, kurie jo metu sėkmingai įvykdė teismo paskirtą įpareigojimą t. y. atsiprašė nukentėjusiųjų. 2018 m. antroje pusėje Probacijos skyrius pradėjo sėkmingai bendradarbiauti su Lietuvos samariečių bendrijos Pakruojo skyriumi, kuris yra projekto ,,Aš galiu“ vykdytojas. Į šią projektinę veiklą buvo nukreipti 5 priežiūroje esantys asmenys iki 29 metų amžiaus.

		Vienas priežiūroje esantis nepilnametis per 2018 m. dalyvavo programoje „Jaunimas ir psichoaktyvios medžiagos“ ir sėkmingai ją užbaigė. 17 priežiūroje esančių asmenų iki 29 metų amžiaus dalyvavo motyvaciniame interviu EPP (Elgesys-Pokalbis-Pasikeitimas). 2017-2018 mokslo metais rajono ugdymo įstaigos įgyvendino šias prevencines programas: „Antras žingsnis“ socialinio ir emocinio ugdymo programa (dalyvavusių moksleivių skaičius – 267); „Gyvai“ psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos programa (dalyvavusių moksleivių skaičius – 25); „Mentorystė“ psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos programa (dalyvavusių moksleivių skaičius – 67); Olweus patyčių prevencijos programa (dalyvavusių moksleivių skaičius – 90); „Sniego gniūžtė“ psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos programa (dalyvavusių moksleivių skaičius – 207); Alkoholio tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencinė programa (dalyvavusių moksleivių skaičius – 204); Sveikatos ir lyriškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa (dalyvavusių moksleivių skaičius – 210). Alkoholio tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencinė programa yra integruojama į mokomųjų dalykų programos turinį, įgyvendinama, kaip papildomas ugdymas, integruojama į neformaliojo švietimo programas, į klasės valandėles, į kitas programas ir gali būti įvestas specialus kursas kaip pasirenkamasis dalykas kuriai nors klasei. 2018-2019 mokslo metais rajono ugdymo įstaigos įgyvendino šias prevencines programas: „Antras žingsnis“ socialinio ir emocinio ugdymo programa (dalyvavusių moksleivių skaičius – 262); LIONSQUEST „Raktai į sėkmę“ socialinio ir emocinio ugdymo programa (dalyvavusių moksleivių skaičius – 165); Olweus patyčių prevencijos programa (dalyvavusių moksleivių skaičius – 607); „Zipio draugai“ socialinio ir emocinio ugdymo programa (dalyvavusių moksleivių skaičius – 10); Ankstyvosios prevencijos ir vaikų socialinių gebėjimų ugdymo programa „Įveikime kartu“ (dalyvavusių moksleivių skaičius – 16); Alkoholio tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa (dalyvavusių moksleivių skaičius – 288); Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa (dalyvavusių moksleivių skaičius – 125). 2018 m. pabaigoje Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras vykdė akcijas dėl psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos rajono pagrindinėse mokyklose,

		gimnazijose bei profesinėje mokykloje. Visuomenės sveikatos stiprinimo specialistas lankėsi rajono ugdymo įstaigose ir atliko testus dėl psichoaktyviųjų medžiagų. Pagrindinis tikslas — išsiaiškinti, ar mokyklose nebuvo kontaktuojama su narkotinėmis medžiagomis. Akcijos buvo vykdomos kartu su Policijos komisariato Veiklos skyriaus vyriausiąja tyrėja (bendruomenės pareigūne). Šia tema vykdytos konsultacijos moksleiviams.
5.	Supažindinti mokyklos bendruomenę, tėvelius su teisės aktais, kurie numato atsakomybę už psichoaktyvių medžiagų vartojimą, platinimą	Probacijos skyrius 2018 m. gruodžio 14 d. organizavo prevencinio pobūdžio priemonę ,,Aš galiu nesmurtauti“. Su nuteistaisiais dar kartą buvo aptartos Alkoholio kontrolės įstatymo pataisos, ribojimų pagrindiniai tikslai, pasikeitimai, atsakomybė pažeidžiant alkoholio vartojimo taisykles. Priežiūroje esantys asmenys buvo supažindinti su teisės aktais, kurie numato atsakomybę už narkotinių medžiagų vartojimą ir platinimą. Ypatingas dėmesys susitikimo metu skirtas smurtiniam nusikaltimui artimoje aplinkoje, ypatingą dėmesį atkreipiant į smurtinį elgesį prieš vaikus, kurie dažniausiai šeimose įvyksta girtaujant. Priemonė nuteistiesiems yra aktuali, kadangi nuteistieji turi galimybę pasikalbėti (diskutuoti) tiesiogiai su policijos pareigūnu jiems rūpimais klausimais. Tuo pačiu tokio pobūdžio diskusijos keičia nuteistųjų požiūrį (supratimą, įsitikinimus) į įstatymų laikymąsi. Taip pat formuojasi teigiamas požiūris į policijos pareigūnus, nes nuteistieji turi galimybę atvirai ir laisvai bendrauti ir suprasti, kad policijos pareigūnas visuomenėje yra ne tik kaip baudėjas, bet kaip ir pagalbininkas. Priemonėje dalyvavo 12 priežiūroje esančių asmenų.
6.	Supažindinti rajono gyventojus su teisės aktais, kurie numato atsakomybę už psichoaktyvių medžiagų vartojimą, platinimą	Policijos komisariato bendruomenės pareigūnė 2018 m. organizavo 28 susitikimus seniūnijose, „Saugi kaimynystė“ grupėse ir ugdymo įstaigų bendruomenės nariams. Susitikimuose aptarti gyventojams aktualūs nusikaltimų prevencijos ir saugumo klausimai. Dalyviai supažindinti su teisės aktais, kurie numato atsakomybę už psichoaktyvių medžiagų vartojimą, platinimą. Policijos komisariato atstovai vedė šviečiamojo pobūdžio paskaitas, supažindino įvairių socialinių sluoksnių asmenis su atsakomybe už neteisėtą narkotinių-psichotropinių medžiagų laikymą ir realizavimą.
7.	Teikti informaciją žiniasklaidai ir Savivaldybės interneto svetainėje, ugdymo ir socialinių paslaugų įstaigų puslapiuose narkomanijos ir psichotropinių medžiagų kontrolės temomis.	2018 m. informacija narkomanijos ir psichotropinių medžiagų kontrolės temomis buvo teikiama Pakruojo rajono ugdymo įstaigose. Viešinti straipsniai apie narkotikų žalą žmogaus sveikatai, pateikti statistiniai duomenys apie mirčių atvejus dėl narkotinių medžiagų vartojimo. Taip pat parengti pranešimai pedagogams, kaip pažinti asmenį, kuris galimai vartojo psichotropinių medžiagų. Šiuos pranešimus pristatė mokyklų visuomenės sveikatos specialistai. Informacija apie vykstančias prevencines akcijas, psichotropinių medžiagų vartojimo temomis buvo viešinama ir Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro socialiniame tinkle „Facebook“. Pakruojo rajono savivaldybės svetainėje www.pakruojis.lt

		veikia skiltis „Sveikata“, kurioje skelbiama informacija apie sveikatą, apie Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veiklą, apie stebėsenos rodiklius, atliktus tyrimus, sveikatinimą ir organizuojamus renginius. Parengtas straipsnis savivaldybės interneto svetainėje www.pakruojis.lt tema „Nepriklausomybės skveras — nerūkymo zona“. Adresas: http://www.pakruojis.lt/index.php?3010954031.
8.	Formuoti neigiamą visuomenės požiūrį į neteisėtą psichoaktyvių medžiagų bei kitų cheminių medžiagų ir preparatų, taip pat augalinės kilmės medžiagų, kurios gali būti vartojamos svaiginimuisi, vartojimą plėtojant švietimą ir informuotumą, atsižvelgiant į tikslinės grupės amžių, kultūrą, tradicijas, kitus ypatumus.	2018 m. Probacijos skyrius vykdė šias prevencines priemones: Siekiant skatinti prižiūrimuosius atsisakyti psichiką veikiančių medžiagų vartojimo bei informuoti juos apie priklausomybių žalą – 2018 m. rugsėjo 18-20 dienomis Radviliškyje organizuotas renginys „Judėk ir tobulėk“, kuriame dalyvavo 3 priežiūroje esantys nepilnamečiai. Renginys skirtas Probacijos skyriaus priežiūroje esančių nepilnamečių resocializacijai ir / ar teisės pažeidimų prevencijai. Nepilnamečiams ir jų tėvams organizuoti mokymai „Savęs pažinimo galimybės“, susipažinta su lauko teniso ir plaukimo sporto šakomis, su Šeduvos technologijų ir verslo mokyklos žirgynu ir organizuota paskaita apie alkoholio ir psichotropinių medžiagų žalą bei fizinio aktyvumo naudą ir kt. Probacijos skyrius per 2018 m. dėl priklausomybių problemų sprendimo nukreipė 21 asmenį, esantį priežiūroje, dalyvauti įvairaus pobūdžio užsiėmimuose (paskaitose, konsultacijose ir pan.). Iš jų: lankėsi psichikos sveikatos centruose – 7; gydėsi priklausomybių ligų centruose – 2; lankėsi priklausomybių konsultaciniame punkte – 4; dalyvavo AA užsiėmimuose – 6; 2 asmenys buvo nukreipti psichologo tikslinėms konsultacijoms; dėl psichikos sveikatos sutrikimų į Pirminės sveikatos priežiūros centro Psichikos sveikatos centrą nukreipti 2 asmenys. Vykdė prevencinio pobūdžio priemonę – reguliariai lankėsi nuteistųjų, kuriems teismo skirti įpareigojimai nevartoti psichiką veikiančių medžiagų (įskaitant ir alkoholį), gyvenamosiose vietose, siekiant patikrinti, ar nuteistieji vykdo teismo įpareigojimą. Aplankytos 36 šeimos, joms įteikti lankstinukai apie alkoholio, smurtinio elgesio žalą bei nurodyti kontaktai ir galimybės, kur jie tokias problemas gali bandyti spręsti. 2018 m. Probacijos skyrius vykdė elgesį keičiančias programas „EPP“, „Tu ir aš“ bei „Jaunimas ir psichoaktyvios medžiagos“. Programose dalyvavo 69 priežiūroje esantys asmenys, iš jų 58 asmenys programas išklausė iki galo. Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras vykdė šias prevencines priemones: Organizavo akciją „Tabakui – ne!“. Renginyje dalyvavo apie 100 asmenų. Kartu su Policijos komisariato Veiklos skyriaus vyriausiąja tyrėja (bendruomenės pareigūne) aplankė ir patikrino 50 šeimų (Lygumų seniūnijoje - 4; Linkuvos seniūnijoje - 7; Guostagalio seniūnijoje - 7; Žeimelio seniūnijoje - 5; Pašvitinio seniūnijoje - 5; Rozalimo seniūnijoje

		- 8; Pakruojo seniūnijoje - 9; Klovainių seniūnijoje - 5). 2018 m. vykdyta Ankstyvosios intervencijos programa. Savivaldybės gydytoja Pakruojo rajono neįgaliųjų draugijos nariams vedė paskaitą tema „Pakruojo rajono gyventojų sveikatos būklė ir gerinimo galimybės dalyvaujant prevencinėse programose“. Dalyviai supažindinti su statistika apie rajono gyventojų mirtingumą ir ligas dėl alkoholio vartojimo. Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras 2018 m. vykdė šias prevencines priemones: Centro automobiliu vieną nepilnametį pristatė į vaikų priklausomybės ligų centrą Kaune ir vieną moterį (mamą) du kartus nuvežė į Panevėžio priklausomybės ligų centrą. Bendradarbiaudami su Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuru, socialiniai darbuotojai, dirbantys su šeimomis, organizavo Moterų sveikatinimo programą (informavo moteris, pasirūpino organizuotu atvykimu / parvykimu). Dalyvių skaičius - 49. Tikslas – suteikti žinių apie moters sveikatos svarbą, ginekologo paslaugas, lytiškai plintančias ligas ir pan. Nuo 2018 m. liepos mėn., vykdant atvejo vadybą, įvykus atvejui arba atliekant šeimų peržiūrą, šeimoms, kuriose yra pastebimas pastovus (ar pasikartojantis) alkoholio vartojimas, teikta informacija apie galimybę lankytis (suderinamas pirmo susitikimo laikas) pas priklausomybės ligų konsultantą, AA klubuose, pas centre dirbančią psichologę individualioms konsultacijoms.
9.	Kelti Pakruojo rajono savivaldybės narkotikų kontrolės komisijos, specialistų, įgyvendinančių narkotinių ir psichotropinių medžiagų paklausos mažinimo priemones, kvalifikaciją.	Probacijos skyriaus atstovė, komisijos narė 2018 m. spalio 10 d. dalyvavo 6 akademinių valandų trukmės kvalifikacijos tobulinimo renginyje tema ,,Motyvacijos aspektai ir motyvavimo ypatumai“. Pakruojo rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro atstovė, komisijos narė 2018 m. kovo 27, 28 dienomis dalyvavo ankstyvosios intervencijos mokymuose. Mokymų tikslas — užtikrinti Ankstyvosios intervencijos programos prieinamumą visoje Lietuvoje ir efektyviai vykdyti Ankstyvąją intervenciją eksperimentuojantiems, nereguliariai vartojantiems alkoholį ar narkotikus jauniems asmenims.
10.	Parengti metodinę informacinę medžiagą apie psichoaktyvių medžiagų vartojimą, jų pasekmes ir galimą pagalbą	2017 m. Komisijos parengtas informacinis lankstinukas 2018 m. papildytas informacija apie Priklausomybių konsultantą. Pakruojo rajono pirminės sveikatos priežiūros centras parengė ir platino visuomenei informacinius lankstinukus „Pasikalbėkime apie rūkymą“ ir „Rūkyti ar nerūkyti?“.

Komisija savo darbe vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, įstatymais, kitais Lietuvos Respublikos Seimo priimtais teisės aktais, Respublikos Prezidento dekretais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, savivaldybės tarybos sprendimais, kitais teisės aktais, taip pat ir Komisijos nuostatais.

_____